

شورای گفت و گو باید به چه موضوعاتی بپردازد امیررضا سوری، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

مهر

از ابتدای سال ۱۳۹۰، شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی به همت اتاق ایران و بر اساس ماده (۷۵) قانون برنامه پنجم توسعه با هدف تبادل نظر دولت و بخشهای خصوصی و تعاونی و تسهیل فعالیتهای اقتصادی این بخشها، بررسی و رفع موانع کسب و کار تشکیل شد و طی ۱۸ جلسه، گام-های مهمی برای حل مشکلات تولیدکنندگان ایرانی برداشت. اما از دی ماه سال گذشته به دلیل حاضر نشدن اعضای دولتی، جلسات شورای گفتگو عملاً برگزار نشده است. در محافل اقتصادی شایع است ترک شورای گفتگو توسط اعضای دولتی، در اعتراض به تصویب قانون بهبود محیط کسب و کار در مجلس بوده است. قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار با هدف آسیب شناسی چالشها و رفع موانع پیش روی فعالان اقتصادی کشور ۱۶ بهمن سال ۱۳۹۰ تصویب شد اما به دلیل عدم ابلاغ آن از سوی رئیس جمهور، سرانجام به دستور علی لاریجانی در ۲۸ اسفند سال ۱۳۹۰ در روزنامه رسمی کشور منتشر شد تا دستگاه های اجرایی دولت جهت اجرای آن اقدام نمایند. این امر در حالی است که دولت با موادی از این قانون که اختیارات گستردهای را به مسئولان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران می دهد، موافق نیست.

دولت معتقد است طرح مجلس، در بسیاری موارد نه تنها به بهبود فضای کسب و کار کمک نمی کند، بلکه نقض غرض شده و موانع جدیدی در مسیر فعالیت های اقتصادی ایجاد خواهد کرد این در حالی است که مجلس معتقد است مواردی چون عدم شفافیت سیستم های اداری، مشکلات فعالان اقتصادی با ادارات مختلف برای شروع فعالیت، شرایط نابرابر مناقصه ها و مشکلات جذب سرمایه گذاری خارجی و صدور روادید و حضور در نمایشگاه های بین المللی و مواردی که موجب شده تا رتبه ایران در این زمینه مناسب نباشد در این طرح دیده شده است.

با توجه به مطالب یاد شده نبود هماهنگی بین دولت، مجلس و بخش خصوصی در تصویب قانون بهبود فضای کسب و کار موجب لغو شدن جلسات شورای گفتگو شده است این امر در شرایطی است که افزایش فشار تحریم ها هماهنگی بیش از پیش میان دولت، مجلس و بخش خصوصی را می طلبد و بسیاری از موضوعاتی که می تواند در این شورا بررسی شود، مسکوت مانده است. لذا پیشنهاد می-

شود دولت و بخش خصوصی پیش از برگزاری شورای گفتگو، جلسات کارشناسی داشته باشند که خروجی آن به این شورا انتقال یابد در ابتدا نیز می‌توان با برگزاری جلسات کارشناسی بر چارچوبی برای گفتگو به تفاهم برسند. این چارچوب می‌تواند شامل چهار سرفصل باشد.

در سرفصل اول می‌توان به توانمندی و رقابتمندی بخش‌های غیردولتی پرداخت که موضوعاتی نظیر توانمندسازی بخش‌های خصوصی و تعاونی برای ایفای فعالیت‌های گسترده و اداره بنگاه‌های اقتصادی بزرگ، نوسازی، چابک‌سازی، بهسازی و افزایش بهره‌وری بنگاه‌ها، توسعه دانش، نوآوری و فن‌آوری بنگاه‌ها، افزایش رقابتمندی بنگاه‌ها در تعامل با اقتصاد جهانی، آماده‌سازی بنگاه‌های داخلی جهت مواجهه هوشمندانه با قواعد تجارت جهانی در یک فرآیند تدریجی و هدفمند، ثبات اقتصادی و کاهش ریسک را شامل می‌شود.

در سرفصل دوم به نوسازی و بازآفرینی نقش دولت (جبران کاستی‌های بازار و اثربخشی دولت) پرداخته شود که شامل موضوعاتی نظیر حکمرانی خوب (کارایی و اثربخشی دولت، مقررات رقابتی، مقررات فنی و استاندارد)، حمایت از شکل‌گیری نهادهای مدنی، اولویت تامین کالاها و خدمات همگانی از طریق تشویق بخش خصوصی به تولید، توسعه حقوق مالکیت معنوی، حمایت از حقوق مصرف‌کننده، حمایت و مشارکت با بخش غیردولتی برای سرمایه‌گذاری در حوزه‌هایی که بخش غیردولتی انگیزه کافی برای فعالیت در آنها را ندارد.

در فصلی دیگر می‌توان به آزادسازی و واگذاری‌ها (خصوصی سازی) پرداخته شود موارد مورد مذاکره در این سرفصل شامل رفع محدودیت‌ها (آزادسازی)، ایجاد نهادهای قانونی لازم برای توسعه بازار، واگذاری مالکیت و مدیریت، حمایت از سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی (داخلی و خارجی) در فعالیت‌ها، افزایش برخورداری طبقات آسیب‌پذیر از طریق توسعه مالکیت و محرومیت زدایی است.

و در نهایت به توسعه بخش تعاون پرداخته شود مواردی که در این سرفصل می‌توان به آنها پرداخت شامل بهره‌گیری و حمایت از مزیت‌های تعاونی‌ها و توسعه آن، فقرزدایی، بهبود توزیع درآمد و تامین اجتماعی از طریق تعاون، انعطاف در قالب حقوقی برای تامین مالی تعاونی‌ها، توسعه دانش، نوآوری و فن‌آوری تعاونی‌ها، ایجاد اشتغال از طریق توسعه تعاون و محرومیت‌زدایی از طریق تعاون‌ها.

موضوعات فوق‌الذکر تنها بخشی از رئوس مطالبی است که هم‌اکنون دولت و بخش خصوصی با همکاری سازنده با یکدیگر می‌توانند در محقق شدن آنها بسیار موثر باشند.

